

Deddf Seilwaith (Cymru) 2024

2024 dsc 3

DEDDF SEILWAITH (CYMRU) 2024

RHAN 1

PROSIECTAU SEILWAITH ARWYDDOCAOL

Term allweddol

1 Ystyr "prosiect seilwaith arwyddocaol"

Ynni

- Y seilwaith trydan
- Cyfleusterau nwy naturiol hylifedig
- Cyfleusterau derbyn nwy
- Holli hydrolog am olew a nwy a nweiddio glo
- Mwyngloddio glo brig

Trafnidiaeth

- Priffyrdd
- Rheilffyrdd
- Cyfnewidfeydd nwyddau rheilffordd
- Cyfleusterau harbwr
- Meysydd awyr

Dŵr

- Argaeau a chronfeydd dŵr
- Trosglwyddo adnoddau dŵr

Dŵr gwastraff

- Gweithfeydd trin dŵr gwastraff

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Gwastraff

- 15 Cyfleusterau gwastraff peryglus
- 16 Cyfleusterau gwaredu daearegol gwastraff ymbelydrol

Pŵer i ddiwygio

- 17 Pŵer i ychwanegu, amrywio neu ddileu prosiectau

Dehongli

- 18 Prosiectau trawsffiniol

RHAN 2

GOFYNIAD AM GYDSYNIAD SEILWAITH

Y gofyniad

- 19 Gofyniad am gydsyniad seilwaith
- 20 Effaith gofyniad am gydsyniad seilwaith

Pwerau i newid y gofyniad neu ei effaith

- 21 Pŵer i ychwanegu neu ddileu mathau o gydsyniad
- 22 Cyfarwyddydau sy'n pennu bod datblygiad yn brosiect seilwaith arwyddocaol
- 23 Cyfarwyddydau bod ceisiadau i'w trin fel ceisiadau am gydsyniad seilwaith
- 24 Cyfarwyddydau sy'n pennu nad yw datblygiad yn brosiect seilwaith arwyddocaol
- 25 Cyfarwyddydau o dan adrannau 22 i 24: darpariaeth gyffredinol
- 26 Cyfarwyddydau o dan adran 22: rheoliadau ynghylch y weithdrefn

RHAN 3

GWNEUD CAIS AM GYDSYNIAD SEILWAITH

Cymorth i geisyddion

- 27 Darparu gwasanaethau cyn gwneud cais
- 28 Cael gwybodaeth ynghylch buddiannau mewn tir

Y weithdrefn cyn gwneud cais

- 29 Hysbysu am gais arfaethedig
- 30 Ymgynghoriad a chyhoeddusrwydd cyn gwneud cais
- 31 Newid yn y person sy'n cynnig gwneud cais am gydsyniad seilwaith

Y weithdrefn gwneud cais

- 32 Gwneud cais am gydsyniad seilwaith
- 33 Penderfynu ar ddilysrwydd cais a hysbysu'r ceisydd
- 34 Hysbysiad am geisiadau a dderbynnir a chyhoeddusrwydd
- 35 Rheoliadau ynghylch hysbysiadau a chyhoeddusrwydd
- 36 Adroddiadau ar yr effaith leol
- 37 Adroddiadau effaith ar y môr
- 38 Hysbysiad am bersonau a chanddynt fuddiant mewn tir y mae archiad caffael gorfodol yn ymwneud ag ef

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

39 Ymgynghoriad ar ôl cais mewn perthynas â chaffael gorfodol

RHAN 4

ARCHWILIO CEISIADAU

Penodi awdurdod archwilio

40 Penodi awdurdod archwilio

Archwilio ceisiadau

- 41 Awdurdod archwilio i archwilio ceisiadau
42 Dewis o ymchwiliad, gwrandawriad neu weithdrefn ysgrifenedig
43 Gwrandawriadau llawr agored
44 Y weithdrefn archwilio
45 Pŵer i fynd ar dir mewn cysylltiad ag archwiliad
46 Pŵer i fynd ar dir y Goron mewn cysylltiad ag archwiliad
47 Pŵer awdurdod archwilio i gynnal ymchwiliad lleol
48 Mynediad at dystiolaeth mewn ymchwiliad
49 Talu cynrychiolydd penodedig pan fo mynediad at dystiolaeth wedi ei gyfyngu
50 Aseswyr
51 Cymorth cyfreithiol
52 Adroddiadau gan awdurdod archwilio
53 Pŵer i gyfarwyddo archwiliad pellach
54 Gorchmynion yn ymwneud â chostau partion mewn achos archwilio

RHAN 5

PENDERFYNU AR GEISIADAU AM GYDSYNIAD SEILWAITH

Penderfynwr

55 Swyddogaeth penderfynu ar geisiadau

Polisiau statudol a materion perthnasol eraill

- 56 Penderfynu ar geisiadau: ystyriaethau cyffredinol
57 Dyletswydd i roi sylw i faterion penodol wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau
58 Materion y caniateir eu diystyru wrth wneud penderfyniadau ar geisiadau

Yr amserlen

59 Yr amserlen ar gyfer penderfynu ar geisiadau am gydsyniad seilwaith

Y penderfyniad

- 60 Rhoi neu wrthod cydsyniad seilwaith
61 Datblygiad y caniateir rhoi cydsyniad seilwaith ar ei gyfer
62 Rhesymau dros benderfynu rhoi neu wrthod cydsyniad seilwaith

RHAN 6

GORCHMYNION CYDSYNIAD SEILWAITH

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Darpariaeth mewn gorchmynion: cyffredinol

63 Yr hyn y caniateir ei gynnwys mewn gorchmyn cydsyniad seilwaith

Darpariaeth mewn gorchmynion sy'n awdurdodi caffael yn orfodol

- 64 Diben caniatáu awdurdodi caffael yn orfodol
 65 Tir y gall awdurdodiad i gaffael yn orfodol ymwneud ag ef
 66 Cais am ddarpariaethau caffael yn orfodol
 67 Digolledu am gaffael tir yn orfodol
 68 Tir ymgwymerwyr statudol
 69 Tir yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
 70 Tiroedd comin, mannau agored etc.: caffael tir yn orfodol
 71 Tiroedd comin, mannau agored etc.: caffael hawliau dros dir yn orfodol
 72 Hysbysiad o awdurdodiad i gaffael yn orfodol

Darpariaeth mewn gorchmynion: cyfyngiadau a phwerau penodol

- 73 Hawliau tramwy cyhoeddus
 74 Pŵer i drechu hawddfreintiau a hawliau eraill
 75 Diddymu hawliau, a symud ymaith gyfarpar, ymgwymerwyr statudol etc.
 76 Tir y Goron
 77 Gweithredu gorsafoedd cynhyrchu
 78 Cadw llinellau trydan yn osodedig uwchben y ddaear
 79 Dargyfeirio cyrsiau dŵr
 80 Priffyrdd
 81 Harbyrau
 82 Gollwng dŵr
 83 Cydsyniad tybiedig o dan drwydded forol
 84 Dileu gofynion cydsynio a thybio cydsyniadau

Y weithdrefn ar gyfer gorchmynion cydsyniad seilwaith

85 Gorchmynion cydsyniad seilwaith: eu cyhoeddi a'r weithdrefn

Newid a dirymu gorchmynion cydsyniad seilwaith etc.

- 86 Ystyr "dogfennau penderfyniad" a "gwall"
 87 Pŵer i gywiro gwallau mewn dogfennau penderfyniad
 88 Cywiro gwallau: rheoliadau

Gwneud newidiadau i orchmynion cydsyniad seilwaith a'u dirymu

- 89 Diffiniadau
 90 Pŵer i newid neu ddirymu gorchmynion cydsyniad seilwaith
 91 Y weithdrefn: newid a dirymu gorchmynion cydsyniad seilwaith
 92 Newid a dirymu gorchmynion cydsyniad seilwaith: trefniadau ffurfiol
 93 Newid neu ddirymu gorchmyn cydsyniad seilwaith: digolledu

Effaith gorchmynion cydsyniad seilwaith

- 94 Hyd gorchmyn cydsyniad seilwaith
 95 Pryd y mae datblygiad yn dechrau
 96 Heriau cyfreithiol
 97 Budd gorchmyn cydsyniad seilwaith
 98 Rhwymedigaethau cynllunio

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- 99 Tir o dan falltod
100 Niwsans: awdurdodiad statudol
101 Digolledu mewn achos pan fo amddiffyniad o awdurdodiad statudol yn
gymwys

Dehongli

- 102 Ystyr "tir"

RHAN 7

GORFODI

Troseddau

- 103 Datblygu heb gydsyniad seilwaith
104 Torri telerau gorchymyn cydsyniad seilwaith
105 Terfynau amser
106 Pwerau i fynd ar dir at ddibenion gorfodi
107 Gwarant i fynd ar dir
108 Hawliau mynediad: darpariaethau atodol
109 Hawliau mynediad: tir y Goron
110 Pwerau gorfodi morol

Hysbysiadau gwybodaeth

- 111 Pŵer i wneud gwybodaeth yn ofynnol
112 Troseddau o fethu â chydymffurfio â hysbysiadau gwybodaeth

Hysbysiadau datblygiad anawdurdodedig

- 113 Hysbysiad datblygiad anawdurdodedig

Cydymffurfio â hysbysiadau datblygiad anawdurdodedig

- 114 Gorchymyn i ganiatáu camau sy'n ofynnol gan hysbysiad datblygiad
anawdurdodedig
115 Pŵer i fynd ar dir a chymryd camau sy'n ofynnol gan hysbysiad
datblygiad anawdurdodedig
116 Adennill costau cydymffurfio â hysbysiad datblygiad anawdurdodedig

Hysbysiadau stop dros dro

- 117 Pŵer i ddyroddi hysbysiad stop dros dro
118 Cyfyngiadau ar bŵer i ddyroddi hysbysiad stop dros dro
119 Hyd etc. hysbysiad stop dros dro
120 Y drosedd o dorri hysbysiad stop dros dro
121 Digollediad am golled o ganlyniad i hysbysiad
122 Gwaharddeb i atal gweithgarwch gwaharddedig

Cyffredinol

- 123 Ystyr "awdurdod cynllunio perthnasol"

RHAN 8

SWYDDOGAETHAU ATODOL

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

Ffioedd

- 124 Ffioedd am gyflawni swyddogaethau a darparu gwasanaethau cydsyniad seilwaith

Hawl mynediad

- 125 Pwerau mynediad i gynnal arolwg o dir
126 Pwerau mynediad i gynnal arolwg o dir: tir y Goron

Datganiadau polisi seilwaith

- 127 Datganiadau polisi seilwaith

Cofrestr o geisiadau a gwasanaethau cyn gwneud cais

- 128 Cofrestr o geisiadau a gwasanaethau cyn gwneud cais

Ymgynghoriad statudol

- 129 Pŵer i ymgynghori a dyletswydd i ymateb i ymgynghoriad

Cyfarwyddydau Gweinidogion Cymru

- 130 Cyfarwyddydau i awdurdodau cyhoeddus
131 Pŵer i ddatgymhwyso gofynion

Rheoliadau ar geisiadau'r Goron

- 132 Ceisiadau gan y Goron

RHAN 9

DARPARIAETHAU CYFFREDINOL

Datblygiad

- 133 Ystyr "datblygiad"

Tir y Goron

- 134 Tir y Goron ac "awdurdod priodol y Goron"

Troseddau

- 135 Troseddau gan gyrff corfforedig

Rhoi hysbysiadau a dogfennau eraill

- 136 Rhoi hysbysiadau a dogfennau eraill
137 Rhoi hysbysiad etc. i bersonau sy'n meddiannu tir neu sydd â buddiant mewn tir
138 Cyflwyno dogfennau i'r Goron

Cyffredinol

- 139 Dyletswyddau i gyhoeddi
140 Rheoliadau a gorchmynion: cyfyngiadau
141 Rheoliadau: y weithdrefn
142 Cyfarwyddydau: cyffredinol

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar
ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- 143 Dehongli cyffredinol
- 144 Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc.
- 145 Diwygiadau canlyniadol a diddymiadau
- 146 Darpariaeth drosiannol a darpariaeth arbed
- 147 Dod i rym
- 148 Enw byr

ATODLEN 1 — DARPARIAETH SY’N YMWNEUD Â DATBLYGIAD NEU
FATERION SY’N ATODOL IDDO

RHAN 1 — Y MATERION

- 1 Caffael tir, yn orfodol neu drwy gytundeb.
  - 2 Creu, atal dros dro neu ddiddymu, neu ymyrryd â, buddiannau...
  - 3 Dileu neu addasu cytundebau sy’n ymwneud â thir.
  - 4 Cynnal gweithrediadau cloddio, mwyngloddio, chwarela neu durio penodedig mewn ardal...
  - 5 Gweithredu gorsaf gynhyrchu.
  - 6 Cadw llinellau trydan yn osodedig uwchben y ddaear.
  - 7 Diogelu eiddo neu fuddiannau unrhyw berson.
  - 8 Gosod neu eithrio rhwymedigaethau neu atebolrwydd mewn cysylltiad â gweithredoedd...
  - 9 Cynnal arolygon neu gymryd samplau o bridd.
  - 10 Torri i lawr, diwreiddio, tocio neu frigidorri coed neu lwyni...
  - 11 Symud ymaith, gwaredu neu ail-leoli cyfarpar.
  - 12 Gwneud gwaith peirianeg sifil neu waith arall.
  - 13 Dargyfeirio cyrsiau dŵr mordwyol ac anfordwyol.
  - 14 Cau neu ddargyfeirio priffyrdd.
  - 15 Codi tollau, prisiau siwrneiau (gan gynnwys prisiau siwrneiau cosb) a...
  - 16 Dynodi priffordd yn gefnffordd neu’n ffordd arbennig.
  - 17 Pennu’r dosbarthau o draffig a awdurdodir i ddefnyddio priffordd.
  - 18 Neilltuo priffordd y mae’r person sy’n cynnig adeiladu neu wella...
  - 19 Trosglwyddo i’r person sy’n cynnig adeiladu neu wella priffordd briffordd...
  - 20 Pennu’r awdurdod priffyrdd ar gyfer priffordd.
  - 21 Gweithredu a chynnal a chadw system drafnidiaeth.
  - 22 Ymrwymo i gytundeb ar gyfer darparu gwasanaethau heddlu.
  - 23 Gollwng dŵr i ddyfroedd mewndirol neu strata tanddaearol.
  - 24 Tybio bod trwydded forol o dan Ran 4 o Ddeddf...
  - 25 Tybio bod Gweinidogion Cymru wedi gosod amodau o’r fath ynghlwm...
  - 26 Creu awdurdod harbwr.
  - 27 Newid pwerau a dyletswyddau awdurdod harbwr.
  - 28 Gwneud is-ddeddfau gan unrhyw berson a’u gorfodi.
  - 29 (1) Creu troseddau o fewn is-baragraff (2) mewn cysylltiad ag—...
  - 30 Trosglwyddo eiddo, hawliau, atebolrwyddau neu swyddogaethau.
  - 31 Trosglwyddo, lesio ac atal dros dro ymgymeriadau, peidio â pharhau...
  - 32 Talu cyfraniadau.
  - 33 Talu swm digolledu.
  - 34 Cyflwyno anghydfodau i gymrodeddu arnynt.
  - 35 Addasu terfynau benthyca.
- RHAN 2 — DEHONGLI
- 36 (1) Mae’r paragraff hwn yn gymwys at ddibenion yr Atodlen...

Statws This is the original version (as it was originally enacted). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

ATODLEN 2 — DIGOLLEDU AM NEWID NEU DDIRYMU GORCHMYNION CYDSYNIAD SEILWAITH

- 1 Newid neu ddirymu gorchymyn cydsyniad seilwaith: digolledu
- 2 Digolledu am ddibrisiant: cyflwyniad a thermau allweddol
- 3 Dosrannu digollediad am ddibrisiant a phenderfynu ar anghydfodau
- 4 Hysbysiad o ddigollediad am ddibrisiant
- 5 Peidio â chynnal datblygiad hyd nes y bo digollediad yn cael ei dalu neu ei sicrhau
- 6 Y swm sy'n adenilladwy gan Weinidogion Cymru mewn cysylltiad â digolledu
- 7 Talu etc. swm sy'n adenilladwy
- 8 Adennill digollediad oddi wrth awdurdod caffael wrth gaffael yn orfodol neu werthu
- 9 Darpariaethau cyffredinol ynghylch digolledu am ddibrisiant
- 10 Penderfynu ar geisiadau am ddigollediad

ATODLEN 3 — DIWYGIADAU CANLYNIADOL A DIDDYMIADAU

- 1 Deddf Harbyrau 1964 (p. 40)
- 2 Deddf Priffyrdd 1980 (p. 66)
- 3 Deddf Trydan 1989 (p. 29)
- 4 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (p. 8)
- 5 Deddf Cynllunio (Sylweddau Peryglus) 1990 (p. 10)
- 6 Deddf Ffyrdd Newydd a Gwaith Stryd 1991 (p. 22)
- 7 Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 (p. 42)
- 8 Deddf y Diwydiant Glo 1994 (p. 21)
- 9 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (p. 5)
- 10 Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (p. 23)
- 11 Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010 (p. 29)
- 12 Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 (dccc 4)
- 13 Deddf Seilwaith 2015 (p. 7)
- 14 Deddf Tai a Chynllunio 2016 (p. 22)
- 15 Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023 (dsc 3)